

ZADÁNÍ

KONCEPCE DOPRAVNÍHO ŘEŠENÍ MENDLOVA NÁMĚSTÍ

Obsah:

- 1) Důvody pořízení
- 2) Vymezení řešeného území
- 3) Vztah k platným ÚPD
- 4) Požadavky na řešení
- 5) Rozsah a způsob zpracování
- 6) Podklady

V Brně, červen 2017

Zpracoval: OD MMB, Oddělení koncepce dopravy

1) Důvody pořízení technické studie – Koncepce dopravního řešení Mendlova náměstí

Důvodem pro pořízení této technické studie – „Koncepce dopravního řešení Mendlova náměstí“ je řešit požadavek na zpracování dopravní studie Mendlovo náměstí s využitím principů var. A1 zpracované ve studii spol. BKOM, PK Ossendorf, s.r.o. v roce 2016.

Dokumentace musí vycházet ze stavebně-technických možností dané oblasti a reálnosti investic predikovaných platným územním plánem města Brna.

Vzhledem ke stávající neutěšené situaci je potřeba toto území zlepšit v co nejkratší době, je tedy potřeba nalézt takové životaschopné řešení, které zajistí plynulejší hlavní dopravní pohyb sever – jih, snížení kongescí na ploše náměstí, zrychlení průjezdu vozidel MHD uzlem, komfortnější prostor pro cestující MHD, pohodlné přestupování mezi jednotlivými dopravními systémy, zvýšení bezpečnosti cyklistů a v neposlední řadě i společenskou funkci náměstí jako takového.

Podstatou řešení musí být minimalizace křížení tras IAD s vedením linek hromadné dopravy a zlepšení podmínek pro přestupování cestujících. Navržená vedení dopravních infrastruktury má využít předpokladů dle platného ÚPmB a to zejména průrazu ve směru ulice Hybešova, průrazu s propojením ulic Křížová a Veletržní a zachování tramvajové dopravy v ulici Pekařská, případně i v ulici Václavská. Důležitým prvkem je pak zobousměrnění ul. Veletržní a částečné zklidnění či zaslepení ul. Výstavní a Hlinky pro IAD.

V předcházející dokumentaci (zpracovatel BKOM,PK Ossendorf, s.r.o. 11/2016), s využitím jejich principů má zadávaná koncepce dopravního řešení Mendlova náměstí pracovat, byly navrženy dvě varianty řešení, které byly podkladem pro dopravní modely a kapacitní posouzení. Jedná se o Variantu A (A1, A2) a Variantu B. Modely dopravy lokality Mendlovo nám. byly zpracovány pro časové horizonty 2016 a 2020, návrhy řeší SSZ posouzených křižovatek a závěry kapacitního posouzení.

Klíčové pro jejich realizaci je dořešení křižovatky Poříčí – Vídeňská, která svým stávajícím řešením zavléká dopravu ve směru k areálu veletrhů do centra Mendlova náměstí. Dořešení reálnosti levých odbočení v této křižovatce je předmětem jiné samostatné dokumentace.

Zadávaná prověřovací dokumentace na rekonstrukci vlastního Mendlova náměstí bude sloužit jako podklad pro urbanistickou soutěž využití dané lokality, která bude zadána následně a jejíž výsledek by měl být s dopravním řešením koordinován.

S ohledem na rozsáhlost územních, dopravních i infrastrukturních vazeb, které jsou důležité pro fungování celého města Brna, i s dopady do regionu, je nezbytné, aby řešení pracovalo s návrhem etap rekonstrukce tak, aby jednotlivé etapy řešení byly vždy funkční, ale umožnily ve výhledu dořešení území do zásadně kvalitativně lepšího stavu.

Koncepce dopravního řešení bude muset zahrnovat nejen přestavbu zastávek veřejné hromadné dopravy v reálných etapách tak, aby byly minimalizovány přestupní vzdálenosti všech druhů veřejné hromadné dopravy, s minimem kolizí s nezbytnou individuální dopravou, která musí zůstat v území funkční.

Dokumentace postupné přestavby Mendlova náměstí musí řešit nejen technické problémy přestavby tohoto důležitého dopravního uzlu s minimalizací omezení provozu, je nutné dořešení poloh dotčených inženýrských sítí, zejména kanalizací. Řešení musí směřovat do definitivní podoby náměstí s dopravní, ale i pobytovou funkcí.

Součástí dokumentace musí být i finanční vyhodnocení výstavby v jednotlivých etapách, aby dokumentace mohla být podkladem pro aktualizaci stávajícího investičního záměru.

2) Vymezení řešeného území

Řešené území se nachází v MČ Brno – střed, v k.ú. Staré Brno.

Zahrnuje veškeré komunikace v prostoru Mendlova náměstí, Křížové ulice a navazující, tedy zejména:

- křižovatku Mendlovo náměstí – Úvoz – Pekařská,
- komunikaci mezi německým gymnáziem a nemocnicí, její křižovatku s Pekařskou a úsek Pekařské až po křižovatku s Úvozem,
- zapojení ulic Hlinky, Výstavní a Veletržní do Mendlova náměstí,
- zapojení ulic Václavská, Křídlovická, Bělidla, Ypsilantiho do křižovatek s ulicí Křížovou,
- křižovatku Křížová – Poříčí dle řešení převzatého ze samostatné práce.
- plánované průrazy a jejich zapojení do navazujících ulic a náměstí.

3) Vztah lokality k existující ÚPD

Pro celou oblast, která má být v dokumentaci nově prověřena, bylo již zpracováno a projednáno několik studií. V první řadě byl zpracován Regulační plán Mendlova náměstí v Brně, který byl i podkladem pro změny ÚPmB. V roce 2003 byla vypracována „Prověřovací inženýrská a architektonická studie – Rekonstrukce Mendlova náměstí v Brně“ (Ing. Jan Říha & Atelier Walter, 9/2003), následně v roce 2005 „Dopravně urbanistická studie – Centrální část Mendlova náměstí“ (Ing. Košťál, Ing. arch. Rusín, Ing. arch. Wahla). V návaznosti na tuto dokumentaci byla na základě výběru ze tří prací dokončena architektonická studie – Centrální prostor Mendlova náměstí (Ing. Sandler, Ing. arch. Květ – 2005). Dále byly zadány další prověřující dokumentace – poslední v roce 2016 společností PK Ossendorf s.r.o. a společností Brněnské komunikace s modelovým posouzením navrhovaných křižovatek. Ze všech těchto dokumentací bude vycházet i předmětná technická studie dané lokality.

4) Požadavky na řešení

Koncepce dopravního řešení Mendlova náměstí bude na základě usnesení RMB7/06643 z prosince 2016 pracovat s využitím principů dopravní studie Mendlovo náměstí (BKOM, PK Ossendorf, s.r.o. 11/2016) s těmito požadavky na dořešení:

- Bude prověřeno dopravní řešení křižovatky Poříčí - Vídeňská (levé odbočení z Vídeňské na Poříčí) – *bylo zadáno samostatnou prací*
- Bude respektováno zachování tramvajové trati v ulici Křížová
- Bude prověřena reálnost umístění čtyřkolejných zastávek MHD společných pro tramvaje, trolejbusy i autobusy v jižní části náměstí
- Bude řešeno trasování trolejbusů z ulice Úvoz přímo na Mendlovo náměstí, tj. bez objíždění gymnázia ulicí Pekařská
- Bude prověřeno trasování trolejbusů ve směru z Pisárek ulicí Veletržní
- Bude prověřena účelnost zachování tramvajové trati v ulici Václavská, respektive smyčky na Mendlově náměstí

- Řešení všech komunikací bude zahrnovat adekvátní zohlednění cyklistické dopravy, tj. zejména budou na komunikacích ZÁKOS navrženy souvislé vyhrazené jízdní pruhy pro cyklisty (případně společně s MHD)
- Celkové řešení bude respektovat pěší vazby v území; bude zajištěna přímá pěší dostupnost okolních ulic a významných cílů na náměstí ze zastávek MHD
- Řešení bude navrženo jako úrovněvé, tj. bez podjezdů, podchodů, lávek apod.
- Bude navrženo řešení statické dopravy v řešeném území
- Bude navrženo vedení individuální automobilové dopravy s minimem kolizí s hromadnou dopravou
- Bude prověřena reálnost řízení dotčených křižovatek prostřednictvím SSZ pro všechna navržená řešení dopravy v oblasti Mendlova náměstí a celé oblasti
- Bude dořešeno trasování kanalizačních sběračů s řešením případné kolize s tramvajovými tratěmi a zohledněn nezbytný rozsah překládek inženýrských sítí v dané lokalitě tak, aby přestavba byla reálná
- Budou navrženy reálné etapy přestavby celé lokality se zohledněním všech provozních a funkčních vazeb s jejich finančním ohodnocením
- Bude navržený rozsah výkupů pozemků pro jednotlivé etapy

Dopravní řešení bude podkladem pro zadání urbanistické soutěže na další využití lokality.

Řešení by mělo umožnit postupnou přestavbu tohoto významného prostoru takto:

- jednotlivé etapy řešení umožní dořešení území do kvalitativně funkční úrovně odpovídající požadavkům na městotvorný prostor
- organizace tramvajové, trolejbusové i autobusové dopravy bude respektovat obousměrný provoz v terminálu s minimalizací přestupních vzdáleností
- postupy majitelů a správců infrastruktury, komunikací i drážních zařízení musí být koordinovány
- opravy, rekonstrukce či přeložky drážních zařízení musí být jak časovou, tak i věcnou součástí celkového záměru a musí umožnit definitivní dopravní i urbanistické řešení
- na Mendlově náměstí nebude umožněno odstavovat žádné autobusy ani ve vyrovnávacích časech.

Dokumentace bude obsahovat:

- celkové řešení prostoru Mendlova náměstí s respektováním fungování přestupních vazeb mezi jednotlivými druhy MHD
- celkové řešení prostoru Mendlova náměstí musí zohlednit vedení tras VHD i IAD, včetně řízení provozu prostřednictvím SSZ
- návrh etapizace přestavby musí zohlednit technické limity jak překládek inženýrských sítí tak i možné změny v organizaci dopravy
- dokumentace bude koordinována s návrhy urbanistického řešení lokality vyšlé z urbanistické soutěže včetně umístění prvků městského mobiliáře, vybavenosti, použití materiálů a zeleně
- dokumentace bude obsahovat i ekonomické vyhodnocení, aby mohla být podkladem pro zpracování investičního záměru

5) Požadavky na způsob a rozsah zpracování

Dokumentace bude zpracována ve dvou částech:

- první v podrobnosti podkladu pro vyhlášení urbanistické soutěže
- druhé části s dořešením všech investic, aby na základě této dokumentace bylo možné zahájit investiční proces přestavby celé lokality.

Dokumentace bude mít minimálně tyto přílohy:

1. Průvodní zpráva včetně dokladů o projednání
2. Situace širších vztahů
3. Situace v měřítku 1: 1000 - 500
4. Koordinační situace 1: 500
5. Detaily kritických míst – křižovatky, inženýrské sítě apod.
6. Situace organizace dopravy, s umístěním zastávek MHD, včetně stanovení dopravních režimů pro jednotlivé úseky komunikací (ZÁKOS 50 km/h, zóna 30, obytná zóna atd.)
7. Charakteristické detaily
8. Ekonomické vyhodnocení
9. Fotodokumentace

Další dílčí požadavky mohou vyplynout v průběhu zpracování.

Počet vyhotovení a zpracování :

8 ks vyhotovení v tištěné formě a digitální zpracování na CD nosiči.

- Grafická část bude zpracována ve formátu DGN programu Microstation/J. Textová část bude zpracována ve formátu Microsoft Word 2000, případně vyšší verzi po vzájemné dohodě, v kódování MS Windows (CP1250), tabulková část bude zpracována ve formátu Microsoft Excel 2000, případně vyšší verzi po vzájemné dohodě.
- CD bude obsahovat veškeré soubory ve formátu DGN, PLT, XLS a DOC. Ve formátu DGN budou předány všechny soubory potřebné pro seskládání všech výkresů a popis těchto souborů ve formátu XLS. Dále budou předány aktivní prázdné soubory DGN s připojenými referencemi pro vytvoření všech výkresů. Ve formátu PLT budou předány plotrovací soubory pro všechny výkresy ve formátu HPGL/2.

V průběhu zpracování požadujeme svolat minimálně 2 výrobní výbory nad první částí dokumentace – podkladem pro urbanistickou soutěž a minimálně další 2 výrobní výbory nad dopracováním dokumentace.

6) Podklady

Závazné podklady:

- Závazná územně plánovací dokumentace – výřez ÚPmB 1994
- Územně plánovací podklady – Regulační plán Mendlova náměstí (2002)
- Koncepční dokumenty města v oblasti dopravy – Generel veřejné dopravy města Brna (2012), Generel pěší dopravy na území města Brna (2010), Generel cyklistické dopravy na území města Brna (2010)

Další podklady:

- Prověřovací inženýrská a architektonická studie Rekonstrukce Mendlova náměstí v Brně (Ing. Jan Říha & Atelier Walter, 9/2003)

- Dopravně urbanistická studie – Centrální část Mendlova náměstí (Ing. Košťál, Ing. arch Rusín, Ing. arch Wahla 2008).
- Architektonická studie – Centrální prostor Mendlova náměstí (Ing. Sendler, Ing. arch. Květ, 2005)
- Technická studie - Mendlovo náměstí východní část, návaznost na přestavbu terminálu (Ing. Košťál 2012)
- Změna trasování tramvajových tratí a smyčky na Mendlově náměstí v Brně (2013)
- Model dopravních intenzit IAD pro varianty změn organizace dopravy na Mendlově náměstí (BKOM 2013, 2015)
- Návrh řešení SSZ a kapacitní posouzení dle návrhů variant řešení Mendlova náměstí vycházející z technické studie „Rekonstrukce Mendlova náměstí“ (BKOM 2016)
- Rekonstrukce Mendlovo náměstí (PK Ossendorf 2016)